

Greinargerð við fjárhagsáætlun Vopnafjarðarhrepps 2013

-Síðari umræða-
22. nóv. 2012.

Inngangur

Í dag, 22. nóv., fer fram síðari umræða um fjárhagsáætlun Vopnafjarðarhrepps A- og B hluta. Við gerð áætlunarinnar hefur verið reynt að gæta aðhalds og hagræðingar eins og kostur er. Í áætlun síðasta árs var forstöðumönnum gert að hagræða í rekstri einstakra deilda eins mögulegt var. Að þessu leytinu til má segja að sú vinna sem unnin hefur verið í samvinnu við forstöðumenn einstakra deilda til þess að ná niður kostnaði og hagræða, auðveldar nokkuð verkefnið að þessu sinni. Ljóst er þó að ávallt þarf að vera á tánum hvað varðar rekstrarkostnað, þar sem forsendur stærstu tekjuliða sveitarfélagsins eru fallvaltir við þær aðstæður sem ríkjandi eru í þjóðfélaginu um þessar mundir. Nauðsynlegt er því að áfram verði haldið á þeirri braut að hagræða og varast óþarfa rekstrarútgjöld. Þetta er best gert með því að vinna með starfsfólki sveitarfélagsins í hinum mismunandi deildum. Áætlunin sem hér liggur fyrir tekur mið af þessu.

Auk þessa hefur endurskoðunarskrifstofan KPMG komið að þessari vinnu og reiknað með sínum aðferðum ýmsa liði svo sem afborganir lána, afskriftir og reiknaðar áfallnar ógreiddar verðbætur, sem gjaldfærðar eru undir fjármagnsliðum hinna mismunandi deilda. Þessir sérfræðingar leiðbeindu einnig með færslu ýmissa liða og færðu yfirlit upp til samræmis við ástreikningaform sveitarfélagsins. Þessi stuðningur veitir aukið öryggi við gerð áætlunarinnar.

Árangur ríkisstjórnarinnar í því að ná niður verðbólgunni skiptir einnig gríðarlegu máli fyrir rekstrarkostnað í heild, bæði sökum verðlags á almennum rekstrarvörum og ekki síður vegna útreiknings á verðbótum og afborgunum lána. Á yfirstandandi ári hefur verðbólga verið talsvert meiri en efnahagsspár ríkisstjórnarinnar gerðu ráð fyrir og munar verulega um það í rekstrarútgjöldum og ekki síst í útreikningi verðbóta og afborgana lána.

Helstu forsendur og tölur fjárhagsáætlunar ársins 2013:

Tekjur:

1) Staðgreiðsla gerir ráð fyrir því að útsvarstofn á Vopnafirði verði svipaður eins og stefnir í á yfirstandandi ári. Hér er gert ráð fyrir því að meðaltalshækkun útsvarstekna verði til samræmis við meðaltalsspá Sambands íslenskra sveitarfélaga sem gerir ráð fyrir að útsvarstofn hækki um 4,5 % að meðaltali á landinu öllu. Álagning útsvars gerir ráð fyrir hámarksálagningu sem verður 14,48 %. Þar af renna 1,72 % beint til Jöfnunarsjóðs sveitarfélaga og 12,76 % til sveitarfélagsins. Í þessum framlögum til Jöfnunarsjóðs eru annars vegar 0,77 %, sem renna til mismunandi jöfnunarframlaga og hins vegar 0,95 %, sem renna til greiðlu á málefnum fatlaðra, en sveitarfélögin tóku þau yfir, í fyrra, frá ríkinu eins og kunnugt er. Af útsvari sveitarfélagsins rennur síðan til viðbótar 0,25 % til Skólaskrifstofu Austurlands til greiðslu á frekari kostnaði vegna málefna fatlaðra, sem Félagsþjónusta Fljótaldalshéraðs sér um fyrir okkur í gegnum sérstakan samning þar um.

- 2) Fasteignagjöld taka mið af hækkun fasteignamats á Vopnafirði í samræmi við framreikning yfirfasteignamatsnefndar sem miðar við 35. gr. laga nr.6/2001. Fasteignamat á Vopnafirði hefur hækkað milli ára um 10,6 %. Hér er gert ráð fyrir að álagning fasteignagjalda verði óbreytt milli árunna 2012 og 2013. Álagning fasteignaskatta á íbúðarhúsnæði og bújarðir er 0,55 %, álagning á atvinnuhúsnæði sé 1,65 %, álagning á opinbert húsnæði sé 1,32 % holræsagjaldaálagning er 0,2 %, vatnsgjald er 0,3 % á álagningarstofn og lóðarleiga allra lóða er 2 % af lóðarmati. Sorphirðugjald verður 10.500 kr. á ári og sorpeyðingargjald, er 10.500 kr. á íbúð, sem er óbreytt gjald frá fyrra ári. Gert er ráð fyrir því að aukavatnsgjald skv. mæli hækki úr 34 kr/tonn í 35 kr./tonn.
- 3) Framlög úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga taka mið af því efnahagsástandi sem er í þjóðfélaginu. Jöfnunarsjóðsframlög hafa verið framreiknuð miðað við áætlanir Jöfnunarsjóðs fyrir árið 2013. Illt er til þess að vita að mun stærri hluti þessara framlaga fara á næsta ári til sveitarfélaga sem illa eru stödd fjárhagslega og verður því minna til skiptanna fyrir önnur.
- 4) Lóðarleiga hækkar í samræmi við fasteignamat og er 2 % af skattstofni allra lóða eins og áður.
- 5) Almennar rekstrartekjur eru framreiknaðar miðað við 3,5 % verðlagsbreytingu milli árunna 2012 og 2013, nema þar sem sérstaklega er kveðið á um annað t. d. með sérstökum gjaldskrárbreytingum, en þær verða flestar endurskoðaðar og við það miðað að þær munu breytast frá og með áramótum nk. Gjaldskrárbreytingar þessar verða unnar í samráði sveitarstjórnar og viðkomandi forstöðumanna.
- 6) Við útreikning fjármagnsliða er gert ráð fyrir rétt um 4 % verðbólgu frá upphafi til loka árs 2013. Jafnframt er gert ráð fyrir að gengisvísitala hreyfist lítið sem ekkert á árinu.

Gjöld:

- 1) Við áætlun launa er miðað við að laun hækki að meðaltali um 5,0 % milli árunna 2012 og 2013. Hefur þá verið reynt að taka tillit til almennra launahækkana skv. kjarasamningum og launaskriðs. Rétt er þó að geta þess að í þessari áætlun er við það miðað að laun hækki um sambærilega prósentu og útsvörin. Sérstaklega er áætlað fyrir launum þar sem dregið er úr starfsemi eða starfsemi aukin. Stöðugt verður unnið að því með forstöðumönnum deilda og stofnana að gæta aðhalds á þessum lið. Heildarlaunagreiðslur sveitarfélagsins á árinu 2013 eru áætlaðar um 288,3 m. kr. samanborið við 255,5 m. kr. í áætlun yfirstandandi árs að teknu tilliti til magnaukningar.
- 2) Um almenn rekstrargjöld er það að segja að við framreikning þeirra hefur verið miðað við almenna verðlagsbreytingu milli árunna 2012 og 2013, sem hér er áætluð 3,5 %. Jafnframt hefur verið farið yfir þau með tilliti til sérstakra samninga um rekstraleigu og þjónustu af ýmsu tagi. Til viðbótar innbyggðum niðurskurði sem í þessari áætlun felst hefur verið farið yfir þessa liði með forstöðumönnum deilda og stofnana og hagrætt á þeim liðum þar sem það er talið gefa árangur. Hækkanir einstakra rekstrarþátta geta því verið dálítið á annan veg en meginreglan segir til um.

Á árinu sem framundan er verður áfram reynt að hagræða í rekstri eins og kostur er. Á þetta bæði við um launakostnað og almenn rekstrargjöld. Í þessum efnum eru boðaðir reglulegir samráðsfundir forstöðumanna með sveitarstjóra og starfsfólki bæjarskrifstofu, þar sem farið verður yfir stöðu mála á hverjum tíma.

Í rekstraryfirliti sveitarsjóðs í fyrirbyggjandi fjárhagsáætlun kemur fram, að heildartekjur aðalsjóðs eru 521,1 m.kr. samanborið við 480,4 m.kr. í fjárhagsáætlun 2012 og heildargjöld 463,2 m. kr. samanborið við 421,6 m.kr. 2012. Þegar tekið hefur verið tillit til fjármagnstekna aðalsjóðs að fjárhæð 39,7 m.kr. kemur í ljós að rekstrarniðurstaða aðalsjóðs er jákvæð um 97,6 m.kr. Hér er í raun verið að áætla fyrir rekstrarkostnaði og rekstrartekjum af reglulegri starfsemi og söluhagnaði vegna seldra eigna. Laun aðalsjóðs eru alls áætluð 245,9 m. kr. samanborið við 221,9 m.kr. 2012 og almenn rekstrargjöld 217,2 m. kr. samanborið við 199,7 m.kr. 2012. Inni í þessum tölum eru svokölluð innri viðskipti meðtalin.

Í Eignasjóði er reiknað með húsaleigutekjum fyrir útleigu á húsnæði eins og skóla, leikskóla, íþróttahúss og ráðhúss. Ennfremur er nú í fyrsta skipti gert ráð fyrir að almennar Leiguíbúðir og Félagsheimilið flytjist úr B-hluta yfir í Eignasjóð. Eignasjóður vex því sem þessu nemur og B-hlutasjóðum fækkar um tvo. Eignir Eignasjóðs eru síðan leigðar undir hinar mismunandi þjónustueiningar sveitarfélagsins. Þessi sjóður er rekinn með 39,2 m.kr. tapi, þegar tekið hefur verið tillit til afskrifta upp á 25,1 m.kr. og 36,7 m.kr. fjármagnskostnaðar. Hér er einnig áætlað fyrir öllum föstum kostnaði við húseignirnar og því viðhaldi sem ráðast skal í á árinu.

Í Þjónustumiðstöð er reiknað með útgjöldum til reksturs hennar þ. e. launum, almennum rekstrargjöldum, ásamt afskriftum. Hér er jafnframt áætlað fyrir tekjum þjónustumiðstöðvar en leitast er við að selja vinnu hennar að mestu. Ráðgert er að endurskoða taxta á útseldri vinnu og færa upp í samræmi við verðlagsþróun á sambærilegum töxtum. Í áætluninni er 16,4 m.kr. halli á miðstöðinni miðað við 11,5 m.kr. á áætlun þessa árs, þegar tekið hefur verið tillit til afskrifta.

Samkvæmt þessu er hagnaður A-hluta sjóða í heild eftir afskriftir og að teknu tilliti til innri viðskipta 41,9 m. kr., samanborið við 49,9 m. kr. í fjárhagsáætlun yfirstandandi árs.

Í B-hluta sjóðunum kennir ýmissra grasa, en þeir eru Hafnarsjóður, Vatnsveita, Félagslegar leiguíbúðir, Fráveita, Apótek, Arnarvatn og Skiphólmi. Nýlunda er að Leiguíbúðir almennar og Félagsheimilið eru færð úr B-hluta yfir í A-hluta þ.a. B-hlutasjóðum fækkar um tvo.

Langstærstur þessara sjóða er Hafnarsjóður og er hann áætlaður með 61,8 m.kr. hagnaði, þegar tekið hefur verið tillit til 25,5 m.kr. fjármagnskostnaðar og 5,8 m.kr. afskrifta. Gert er ráð fyrir allmiklum umsvifum í höfninni til samræmis við áætlanir HB Granda um landaðan afla á árinu 2013, enda þótt ávallt séu talsverðar blikur á lofti varðandi veiðiheimildir og nægir þar að nefna sjúkdóm í íslenska síldarstofninum, hugsanlega minni kvóta í makríl og norskíslensku síldinni en á yfirstandandi ári. Jafnframt er ekki ráðgert að kolmunaveiði verði mikil á árinu. Væntingar eru þó talsverðar til loðnuveiðanna og hefur þegar verið gefinn út

byrjunarkvóti í loðnu 300.000 tonn og jafnvel búist við að unnt verði að auka hann þegar frekari mælingar liggja fyrir.

Í heild er nokkur bjartsýni um góða veiði og vinnslu.

Á liðnum árum hefur verið unnið að gríðarlega miklum framkvæmdum í höfninni og er þá helst að geta brimvarna, dýpkana og verulega auknu viðleguplássi með nútímalegu sniði. Við þessar framkvæmdir eru bundnar þær væntingar að þær leiði til mjög aukinna tekjumöguleika í framtíðinni. Tekjur hafnarinnar hafa verið að aukast á síðustu árum þ.a. framkvæmdirnar hafa þegar sannað sig. Á yfirstandandi ári var hluti trébryggjunnar við Ásgarð rifin enda orðinn lélegur. Á móti var sá hluti sem eftir er lagfærður og sett upp 25 m. flotbryggja við Ásgarðinn, þar sem einnig er góð aðstaða fyrir olíudælu fyrir smábátana. Jafnframt var sett 2 sinnum 20 m. flotbryggja í smábátahöfnina á samt svokölluðum fingrum. Aðstaða fyrir smábata er því orðin mjög góð á Vopnafirði og er óhætt að gleðjast verulega yfir þessum góðu áföngum í uppbyggngu hafnaradstöðunnar. Til þessara framkvæmda fengust styrkir frá Siglingastofnun á móti framlagi sveitarfélagsins og er ánægjulegt að geta þess að allar þessar framkvæmdir fengust fyrir lægri fjárhæð en hefði kostað að endurbyggja trébryggjuna eina og sér. Áfram verður unnið að undirbúningi á mögulegum verkefnum vegna olíuleitar á Drekasvæðinu. Í skýrslu sem unnin hefur verið um þessi mál fyrir sveitarfélögin Vopnafjarðarhrepp og Langanesbyggð í samvinnu við Iðnaðarráðuneytið, þykir Vopnafjarðarhöfn mjög álitlegur kostur í því tilliti að vera þjónustuhöfn fyrir olíuleitina. Ljóst er þó að margir munu keppa um þennan bita.

Á yfirstandandi ári hefur verið unnið að verulegum framkvæmdum í styrkingu vatnsveitunnar, sem hafa miðað að því að vatnsstreymi til fiskiðjuvers HB Granda verði styrkara en verið hefur fram að þessu. Aðgerð þessi mun og koma í veg fyrir þrýstingsfall á veitukerfinu í heild, sem fundist hefur fyrir þegar vinnsla er í fullum gangi í fiskiðjuverinu. Jafnframt var byggt tengihús við vatnstanka vatnsveitunnar sköpuð mun betri aðstaða en fyrir var til þess að stýra streymi vatnsins inn í þéttbýlið. Í húsinu var einnig sett upp tæki sem geislar allt neystluvatn sem notað er á Vopnafirði og kemur fullkomlega í veg fyrir að gerlar sem ekki eru fýsilegir í veitukerfinu komist þangað. Aðgerð þessi þótti algerlega nauðsynleg til þess að tryggja gæði neystluvatnsins og einnig með tilliti til krafna sem upp eru settar í matvælaframleiðslufyrirtækjum svo sem sláturhúsi og fiskvinnslu svo dæmi séu tekin. Ástand vatnsveitunnar hefur því verið bætt til muna og næsta ári verða ekki neinar stórar framkvæmdir við vatnsveituna að öðru leyti en því að lokið verður við frágang þeirra verkefna sem hér hefur verið lýst.

Á þessu ári var ráðist í að ljúka viðbyggingu við leikskólann, en þeirri framkvæmd var frestað þegar hrunið varð, þessu hefur nú verið lokið. Nauðsynlegt er þó að halda áfram vinnu við frágang á lóð og umhverfi leikskólans. Stefna verður mörkuð í þessum efnum í fjárhagsáætlun næsta árs.

Á árinu var ráðist í verulegar framkvæmdir við lagfæringu holræsalagna bæði í ytri hluta Hasfnarbyggðar og innri hluta hennar. Öll þessi lagnavinna er nauðsynleg aðgerð í tengslum við nýja innkomu í bæinn sem nú er unnið að. Á komandi ári er ráðgert að ráðast í malbikun Hafnarbyggðarinnar í samvinnu við Vegagerðina og var því ekki komist hjá því að ljúka þessum jarðvinnuverkum áður. Til viðbótar þessu er ráðgert að ráðast í ýmsar aðrar malbiksframkvæmdir. Er þar helst að nefna aðkomu báðumegin að höfninni og ýmis plön og bílastæði. Áætlað er að verktaki komi til Vopnafjarðar í júní nk. og framleiði malbik til þessara framkvæmda á staðnum.